

Øvre Sjetnan barnehager

7004 Trondheim

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
20/53877
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
15.01.2021

Øvre Sjetnan barnehager - rapport fra tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Miljøenheten gjennomførte 4.12.2020 tilsyn med Øvre Sjetnan barnehager (Brinken og Moltmyra barnehager). Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagene ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Øvre Sjetnan barnehager har gjennomført flere risikovurderinger som grunnlag for rutiner, og har etablert et internkontrollsystem for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. Vårt inntrykk er at barnehagen i stor grad har kartlagt og vurdert risikoforhold og at risikoforhold vurderes kontinuerlig.

Ved tilsynet ble det ikke avdekket avvik, men vi gir noen merknader hvor vi vurderer at enheten har et forbedringspotensial.

Miljøenheten avslutter med dette tilsynet.

2. Beskrivelse av Øvre Sjetnan barnehager

Øvre Sjetnan barnehager består av Brinken barnehage og Moltmyra barnehage, samt Brinken åpen barnehage. Brinken er avdelingsbarnehage med to småbarnsavdelinger og to storbarnsavdelinger, mens Brinken er en basebarnehage med småbarnsbase og storbarnsbase. Ved tilsynet hadde enheten totalt 120 barn.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14) og internkontroll og avvikshåndtering (jf § 4).

Tilsynet startet med et felles oppstartsmøte for barnehagene som skal ha tilsyn på samme tema i 2020. Møtet ble avholdt i september 2020. På grunn av koronapandemien og innstramning av smittevernregler, ble det planlagte tilsynsmøtet, som skulle inkludere intervju av ansatte og befaring, endret til et videomøte 4.12.2020. På møtet ble dokumentasjonen og praksis gjennomgått med enhetsleder, fagleder, verneombud og konsulent.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

- Oppsummering av ROS-analysene som er utført ved barnehagene
- eksempler på detaljerte risikoanalyser
- Innholdsfortegnelse over internkontrollperm
- Diverse rutiner for å ivareta barns sikkerhet
- Rutiner i Kvaliteket, felles for barnehager og enhetens egne
- Årshjul HMS barn

Deltakere ved tilsynet

Ruth Kjellhaug Sandvik, enhetsleder
Anne May Ingebrigtsen, fagleder
Linda Kolstø Haavik, konsulent
Heges Sivertsen, verneombud
Rune Berg, Miljøenheten
Elin Grønvold Aunet, Miljøenheten

3.1. Har barnehagen tilstrekkelig oversikt over risikoforhold?

Merknad 1: Ved gjennomgang av tiltak anbefaler vi at dere er være mer spesifikk på gjennomgang av rutiner og henviser til konkrete skriftlige rutiner.

Merknad 2: Dere bør jobbe videre med mest mulig felles forståelse av definisjonene dere setter for graden av sannsynlighet og konsekvens.

Observasjon

Barnehagen har gjennomført en rekke risikovurderinger, som omfatter de mange relevante hendelser som kan medføre risiko for skade på barn. Barnehagen har benyttet skjema kalt "risikoanalyse for aktivitet", som består av flere tabeller i samme skjema/i samme dokument. En tabell for beskrivelse av hva som kan gå galt, konsekvensen, og gradering av sannsynlighet og konsekvens, en tabell for beskrivelse av tiltak for å redusere risikoen for at disse hendelsene skjer og en tabell for beskrivelse av tiltak for å redusere konsekvensene dersom hendelsen likevel skulle skje. For noen områder er imidlertid ikke tiltak beskrevet.

Barnehagene har jobbet med risikovurderinger i personalgruppa, i lederteam og i arbeidsmiljøgruppa. Personalet har jobbet med ulike områder (ulike rom innendørs, ute osv.) med fokus på sin avdeling, og har blant annet vurdert ulike rom og situasjoner. Ved fastsettelse av sannsynlighet og konsekvens er det benyttet en 3 x 3 -matrise. Personalet har hatt noe ulik forståelse for begrepene. Enheten har utarbeidet et samledokument med oppsummering av de ulike risikovurderingene som er gjennomført, og her er sannsynlighet og konsekvens framstilt som et snitt av de ulike risikovurderingene på de ulike avdelingene.

Eksempler på risikofaktorer barnehagene har stort fokus på er blant annet risiko knyttet til turer, buss, fallunderlag vinterstid, gjenglemt brukerutstyr på uteområdene, soving i vogn.

Vurdering

Risikovurdering er en systematisk arbeidsmetode for å komme fram til risikonivå av ulike aktiviteter/hendelser, og for å gjøre objektive og sammenlignbare vurderinger er det viktig å skille mellom sannsynligheten for at en hendelse inntreffer og konsekvensen hvis den skulle inntreffe. Til sammen utgjør sannsynlighet og konsekvens risikoen for en hendelse.

Vår vurdering er at Øvre Sjetnan barnehager har et bevisst forhold til risikoforhold i barnehagen, og har gjennomført og dokumentert risikovurderinger for mange mulige og relevante hendelser. Dere bør imidlertid jobbe mer med å synliggjøre hvilke forebyggende rutiner og beredskapsrutiner dere har for å ivareta de ulike risikoforholdene. Et eksempel hvor dette er godt beskrevet er risikovurderingen for "Utelek Tunet". Ved gjennomgang av tiltak anbefaler vi at dere er være mer spesifikk på gjennomgang av rutiner og henviser til konkrete skriftlige rutiner. Dette vil kunne lette arbeidet ved revisjon av risikovurderinger og rutiner. Videre må dere forsikre dere om at de rutinene dere har angitt faktisk styrer de farene dere har vurdert. Det er viktig at dere også sikrer at hendelser med høyest risiko har konkrete rutiner knyttet til seg, og at det er utarbeidet beredskapsrutiner for hendelser med stor konsekvens.

Dere bør også jobbe videre med mest mulig felles forståelse av definisjonene dere setter for graden av sannsynlighet og konsekvens.

3.2. Driver barnehagen systematisk internkontroll som forebygger ulykker og skader?

Merknad 3: Enheten bør revidere sin rutine for avvikshåndtering og gjennomgå denne med ansatte, slik at den er godt kjent.

Observasjon

Enheten har systematisert sine skriftlige rutiner i stor grad i fysiske permer, som finnes på de ulike avdelingene. En del rutiner er lagret i Kvaliteket og noen egne rutiner er lagret på Google disk. Ledelsen har ansvar for å oppdatere og skrive ut gjeldende rutiner. Ledelsen opplyste at målet på sikt er å legge inn alle rutiner i Kvaliteket.

Det systematiske arbeidet med barnas helse, miljø og sikkerhet er synliggjort i HMS-årshjul. Dette viser gjennomgang av ulike rutiner temavis, opplæring av ansatte, ulike verneunder/sjekkrunder/kontroller, gjennomgang av meldte avvik, gjennomførte kontroller m.m.

Det gjennomføres systematisk ulike kontroller av barnas leke- og oppholdsareal, både ute og inne. Dette omfatter alt fra daglig sjekk av uteområdet, månedlig egenkontroll av lekeplassutsyret, kontroller gjennomført av driftsoperatør og årlig kontroll av lekeplassutstyr av lekeplasskontrollør fra Trondheim eiendom.

Rutine for melding av avvik er gjennom Kvaliteket/TQM samt noe i vaktmesterbok. Rutinen for avviksbehandling er skriftliggjort. Ledelsen sier det meldes lite avvik, og at dette er et tema som må tas opp med ansatte med jevne mellomrom. Skader på barn meldes på skadeskjema.

Vurdering

Vår vurdering er at enheten har etablert et internkontrollsystem for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. Årshjulet, rutinebeskrivelser og utfylte sjekklister viser at barnehagen jobber bevisst og systematisk med dette.

Få meldte avvik på enheten kan skyldes for eksempel at rutinen for avvik ikke er kjent, at det er usikkerhet rundt hva som skal meldes som avvik eller at de ansatte trenger mer opplæring i systemet. Enheten bør revidere sin rutine for melding av avvik og gjennomgå denne med ansatte, slik at den er godt kjent. Revisjonen bør omfatte gjennomgang av hva som er avvik og hvordan det skal dokumenteres. Dette gjelder alle typer avvik, dvs. bygningsmessige feil og mangler, avvik påpekt ved vernerunder, forbedringsmeldinger, skademeldinger på barn og avvik fra egne rutiner. Vi anbefaler at både avvik og forbedringsmeldinger meldes i samme system, (fortrinnsvis Kvaliteket), slik at ledelsen får en bedre oversikt over hvordan internkontrollen og rutineene kan forbedres.

3.3. Beredskap. Blir ulykkes- og faresituasjoner i barnehagen håndtert på en tilfredsstillende måte?

Merknad 4: Barnehagene bør gjennomføre flere typer beredskapsøvelser.

Observasjon

Enheten har ikke tatt i bruk kommunens mal for beredskapsplan, men har utarbeidet egne beredskapsrutiner/ beredskapsplan med de typer hendelser de mener er mest aktuelle for barnehagene. Dette omfatter varsling, skader, alvorlig sykdom og dødsfall.

Barnehagene gjennomfører jevnlig brannøvelser og førstehjelpskurs, men øver ikke fysisk på andre beredskapshendelser.

Vurdering

Vi vurderer at barnehagene har beredskapsrutiner for å håndtere noen ulykkes- og faresituasjoner. Kommunens mal for beredskapsplan inneholder mange flere typer hendelser som ledelsen ved barnehagene bør kjenne til. Dette er for eksempel trusselsituasjoner, barn forsvinner, brudd på infrastruktur, mistanke om overgrep (i barnehage og i hjemmet). Øvre Sjetnan barnehager bør derfor samkjøre sin beredskapsplan med kommunens mal for å sikre at flere beredskapshendelser beskrives. Tiltakskort for de mest aktuelle beredskapshendelser må gjøres kjent og lett tilgjengelig for ansatte.

Det forventes at barnehager til en viss grad øver på hendelsene, eller på annen måte gjennomgår beredskapsplanen, for å sikre at den fungerer for de gitte situasjonene. Det kan være fullskalaøvelser eller diskusjonsøvelser av aktuelle caser. Øvelser kan være en effektiv måte for ansatte til å bli gjort kjent med beredskapen for alvorlige hendelser på, og i tillegg er det en effektiv måte å vurdere om planene/rutineene er tilstrekkelige og hensiktsmessige, og om de vil fungere i en krisesituasjon. Barnehagens ledelse bør foreta en risikovurdering for å avdekke hvilke beredskapshendelser som er mest relevante å øve på samt lage en plan for hvordan øving skal skje.

Barnehagene bør kvalitetssikre at alle hendelser i risikovurderingen som er vurdert med høy konsekvens, også gjenfinnes i beredskapsplanen. Videre bør dere sikre at dere har risikovurdert

alle typer hendelser som det finnes beredskapsrutiner for. Dere bør derfor systematisere hvilke hendelser som er risikovurdert, og hvilke rutiner dere har for å styre og begrense risikoen. Flere ulike hendelser kan ha samme beredskapskort/-rutine.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift. Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
Trondheim kommune

Hans Fredrik Nyvold Kvitvang
enhetsleder

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopimottaker: Ella Marie Ingdal, Kommunalsjef for barnehage
Fagenhet for oppvekst og utdanning